Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0185

Mielenosoittajien, toisinajattelijoiden, poliittisten vankien ja uskonnollisten vähemmistöjen vainoaminen ja teloittaminen Iranissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 21. toukokuuta 2026 mielenosoittajien, toisinajattelijoiden, poliittisten vankien ja uskonnollisten vähemmistöjen vainoamisesta ja teloittamisesta Iranissa (2026/2733(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Iranin islamilaisesta tasavallasta,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 150 artiklan 5 kohdan ja 136 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että vuosien 2025–2026 kansannousun jälkeen Iranin kansa on joutunut todistamaan maan historian suurinta mielenosoittajien joukkomurhaa, jossa on kuollut kymmeniä tuhansia ihmisiä, mukaan lukien ainakin 236 alaikäistä, sekä joukkopidätyksiä, teloituksia, kidutusta ja päivittäistä terroria; ottaa huomioon, että kuolemantuomioiden lukumäärä asukasta kohden on Iranissa maailman korkein; ottaa huomioon, että hallinto käyttää meneillään olevaa sotaa peiteselityksenä sille, että se nopeuttaa teloituksia entisestään;

B. ottaa huomioon, että YK:n Irania tutkiva kansainvälinen riippumaton tiedonkeruuvaltuuskunta varoitti, että tukahduttamistoimet voivat olla rikoksia ihmisyyttä vastaan;

C. ottaa huomioon, että maaliskuussa 2026 viranomaiset alkoivat teloittaa tammikuun mielenosoittajia tekaistuilla syytteillä, jotka perustuivat kidutuksen, seksuaalisen väkivallan, pakottamalla saatujen televisioitujen tunnustusten ja valeteloitusten avulla saatuihin tunnustuksiin;

D. ottaa huomioon, että hallinto on kohdistanut toimiaan suhteettomasti uskonnollisiin ja etnisiin vähemmistöihin, joihin lukeutuvat muun muassa ahwazit, afganistanilaiset, azerit, bahait, balutšit, kristityt,

juutalaiset, kurdit, sunnit ja zarathustralaiset; ottaa huomioon, että hallinto on voimistanut kampanjaansa naisoikeusaktivisteja, toimittajia ja ihmisoikeuksien puolustajia vastaan;

1. ilmaisee solidaarisuutensa Iranin kansalle ja sen taistelulle vapauden, demokratian ja ihmisoikeuksien puolesta;

2. tuomitsee hallinnon kiihtyvät tukahduttamistoimet ja kuolemanrangaistuksen käytön pyrkimyksenä estää poliittinen aktivoituminen; vaatii lopettamaan teloitukset välittömästi ja luopumaan kuolemanrangaistuksesta kokonaan;

3. paheksuu toisinajattelijoiden, erityisesti alaikäisten toisinajattelijoiden, salaisia teloituksia maalis- ja huhtikuussa 2026; antaa tunnustusta teloitettujen osoittamalle poikkeukselliselle rohkeudelle;

4. vaatii vapauttamaan vankeudesta välittömästi ja ehdoitta kaikki poliittiset vangit ja saattamaan tekijät vastuuseen vankeuden aikana käytetystä väkivallasta;

5. korostaa, kuinka Peyvandin ja Borna Naimin pidätykset bahaiyhteisöstä ovat jälleen esimerkkejä hallinnon raa’asta sorrosta vähemmistöjä kohtaan, ja vaatii heidän välitöntä ja ehdotonta vapauttamistaan.

6. kehottaa neuvostoa laajentamaan pakotteita tukahduttamistoimista vastuussa olevia Iranin viranomaisia, myös oikeuslaitosta, vankeinhoitoviranomaisia, islamilaista vallankumouskaartia ja korkeinta johtajaa lähellä olevia yhteisöjä, vastaan;

7. kehottaa kohdistamaan pakotteita islamilaisen vallankumouskaartin jäsenten ja heidän sille uskollisten perheenjäsentensä varoihin ja epäämään heiltä pääsyn EU:hun;

8. kehottaa jäsenvaltioita sulkemaan rajatylittäviin tukahduttamistoimiin yhteydessä olevat Iranin diplomaattiset edustustot;

9. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita korjaamaan puutteet pakotteiden täytäntöönpanossa;

10. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että tiedonkeruuvaltuuskunta saa riittävät resurssit, ja jakamaan tietoja sen kanssa sekä perustamaan Irania käsittelevän tuomioistuimen, jotta voidaan edistää vastuuvelvollisuutta ja yleistoimivaltaa eurooppalaisissa tuomioistuimissa;

11. tuomitsee sen, että Iran on estänyt pääsyn internetiin, ja kehottaa EU:ta ja samanmielisiä kumppaneita tarjoamaan iranilaisille välineitä turvallista internetyhteyttä varten;

12. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan asianmukaisesti huomioon vainottujen iranilaisten haavoittuvuuden, kun ne käsittelevät tapauksia kansallisten oikeudellisten kehysten puitteissa;

13. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, neuvostoa ja jäsenvaltioita varmistamaan, että ihmisoikeudet, kaikkien poliittisten vankien vapauttaminen, teloitusten lopettaminen ja vastuuvelvollisuus uhrien hyväksi ovat keskeisessä asemassa kaikissa toimissa, joilla pyritään meneillään olevan sodan lopettamiseen;

14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Iranin islamilaisen tasavallan viranomaisille.